

A KSH jelenti: Gazdaság és társadalom, 2014/10

Tartalom

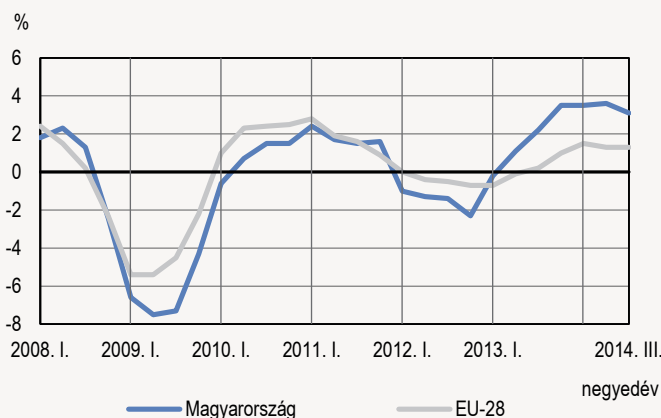
Hazai és nemzetközi makrogazdasági és pénzügyi folyamatok.....	1
Ágazati teljesítmények.....	3
Társadalmi és jövedelmi folyamatok.....	4

Hazai és nemzetközi makrogazdasági és pénzügyi folyamatok

- A Nemzetközi Valutaalap előrejelzése szerint a **globális gazdaság teljesítménye 2014-ben** 3,3%-kal bővül. A túlnyomórészt fejlett országokat tömörítő OECD egészére számított bruttó hazai termék 2014 első kilenc hónapjában átlagosan 1,8%-kal¹ nőtt az előző év azonos időszakához képest.
- 2014 január–szeptemberében** az Egyesült Államok gazdasági teljesítménye 2,3,¹ Japáné 0,3,¹ Kínáé 7,4%-kal haladta meg az egy évvel korábbi szintet. Hazánk szűkebb nemzetközi környezetét jelentő **Európai Unió (EU-28)** tagországainak együttes GDP-je 1,4%-kal¹ bővült.
- A magyar gazdaság teljesítménye 2013-ban növekedési pályára állt, a bővülés 2014 folyamán folytatódott. A nyers (kiigazítás nélküli) adatok szerint **Magyarország bruttó hazai terméke 2014 III. negyedévében** 3,2%, **2014 I–III. negyedévében** összességében 3,6%-kal emelkedett az előző év azonos időszakához képest.
- A nemzetközi összehasonlítások során alkalmazott **szезonálisan és naptárhathatással kiigazított index** szerint a magyar gazdasági teljesítmény 2014 január–szeptemberében 3,4%-kal nőtt az egy évvel korábbi szinthez képest, amellyel az **uniós rangsor** élmezőnyében helyezkedünk el. A régiós versenytársak mindegyikében emelkedett a GDP volumene.
- Az **előző negyedévhez viszonyítva** – szintén szезonálisan és naptárhathatással kiigazított index alapján – a III. negyedévben 0,5%-kal növekedett hazánk teljesítménye.
- A **felhasználási oldalon** a gazdasági növekedést a belső kereslet bővülése okozta. 2014 I–III. negyedévében a **belföldi felhasználás** 4,7%-kal meghaladta az egy évvel korábbi szintet. A belső kereslet GDP-hez viszonyított aránya 92,3% volt, 0,6% százalékponttal magasabb a 2013. január–szeptemberi értéknél.
- 2014 első kilenc hónapjában a – belső kereslet kétharmadát jelentő – **háztartások tényleges fogyasztása** 1,4%-kal nőtt az előző év azonos időszakához képest. Ezen belül a legnagyobb részarányt képviselő **háztartások fogyasztási kiadásai** 1,6%-kal emelkedtek.
- A **természetbeni társadalmi juttatások** 0,2%-os bővültek, ezen belül a nagyobb részesedésű, kormányzattól kapott természetbeni társadalmi juttatások volumene 0,9%-kal nőtt, a háztartásokat segítő nonprofit intézményektől kapott juttatásoké viszont 4,0%-kal csökkent.

A GDP volumenváltozása* (az előző év azonos negyedévéhez képest)

1. ábra

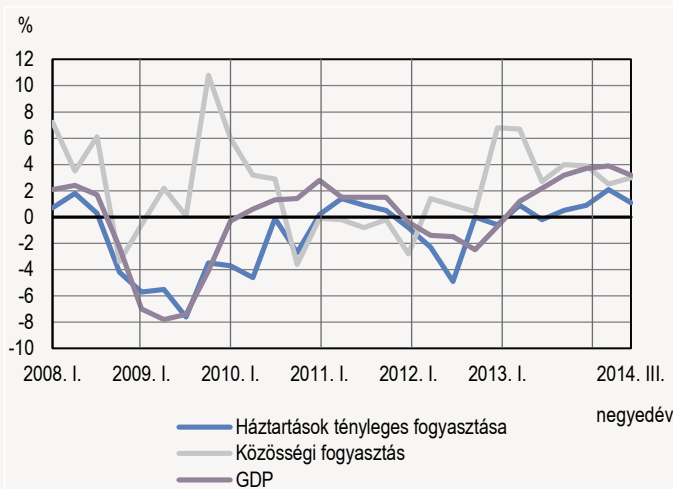

* Szezonális és munkanaphatással kiigazított.
Forrás: Eurostat.

- A belső kereslet mintegy tizedét adó **közösségi fogyasztás** több mint két éve folyamatosan bővül, 2014 I–III. negyedévében 3,1%-os volt az emelkedés. A háztartások tényleges fogyasztásának és a közösségi fogyasztás együtteséből álló **végso fogyasztás** 1,6%-kal növekedett.

2. ábra

A GDP és a fogyasztás volumenváltozása (az előző év azonos negyedévéhez képest)

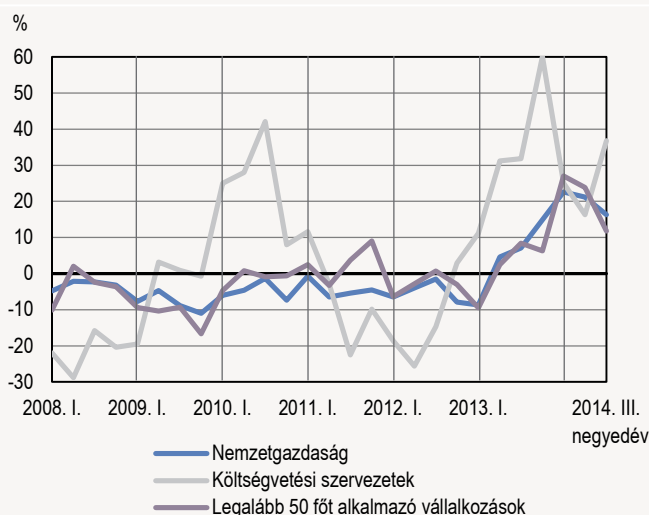
- A **bruttó állóeszköz-felhalmozás** volumene 2014 január–szeptemberében 17%-kal emelkedett, a GDP-hez viszonyított aránya pedig 20,3% volt, ami 2,2 százalékponttal magasabb a 2013. I–III. negyedévinél.

¹ Szezonálisan kiigazított.

- 2013 folyamán a – bruttó állóeszköz felhalmozás közel háromnegyedét adó – **nemzetgazdasági beruházások** csökkenő tendenciája megállt és növekedésbe fordult. A beruházási teljesítmény 2014 első kilenc hónapjában 20%-kal nőtt az előző év azonos időszakához képest. Ezen belül a **gép- és berendezésberuházások** volumene 27, az **építési beruházásoké** 14%-kal emelkedett.
- A beruházások több mint felét megvalósító 50 főnél nagyobb, versenyszférában tevékenykedő **vállalkozások** körében 20, a **költségvetésben** 27%-kal bővült a beruházási teljesítmény.
- A **nemzetgazdasági ágak** döntő többségében növekedett a **beruházások** volumene 2014 január–szeptemberében. A nagyobb súlyú nemzetgazdasági ágak közül a feldolgozóipari beruházások 23%-kal haladták meg az egy évvel korábbit, a bővülés nagyrészt a járműgyártásban és a hozzá kapcsolódó beszállítói ágazatokban, valamint az élelmiszeriparban megvalósult fejlesztésekkel függ össze. A szállítás, raktározás területén a beruházási teljesítmény 40%-kal emelkedett, ezen belül főként a vasút-, közút- és autópálya-építések, a nagyvárosi közlekedési hálózatok fejlesztése és a járműparkok korszerűsítése jelentős. Ugyanakkor az ingatlanügyletek beruházásai 0,6%-kal mérséklődtek. E három nemzetgazdasági ágban együttesen a beruházások közel 60%-a realizálódott.
- Az alacsony (7,0%-ot nem meghaladó) részarányú nemzetgazdasági ágak közül a legnagyobb mértékű növekedés (56%) a művészet, szórakoztatás, szabadidő területén következett be, amit egyedi nagyberuházások okoztak. A víztisztítási és csatornázási projektek következtében a víz- és hulladékgazdálkodás területén a beruházás volumene 35%-kal lett nagyobb. A közigazgatás beruházási teljesítménye 29%-kal nőtt, a bővüléshez elsősorban a középületek felújítása, valamint a katasztrófavédelmi és rendvédelmi fejlesztések járultak hozzá. Ezen kívül számottevően emelkedett még a beruházás volumene az egészségügyi szolgáltatásban (29%), az adminisztratív szolgáltatásokban (23%) és az építőiparban (22%).
- A kisebb súlyú nemzetgazdasági ágak közül 2014 I–III. negyedévében csökkent a beruházási teljesítmény a bányászatban (20%), a pénzügyi szolgáltatásokban (13%), valamint az oktatásban (7,3%).

A beruházások volumenváltozása (az előző év azonos negyedévéhez képest)

3. ábra

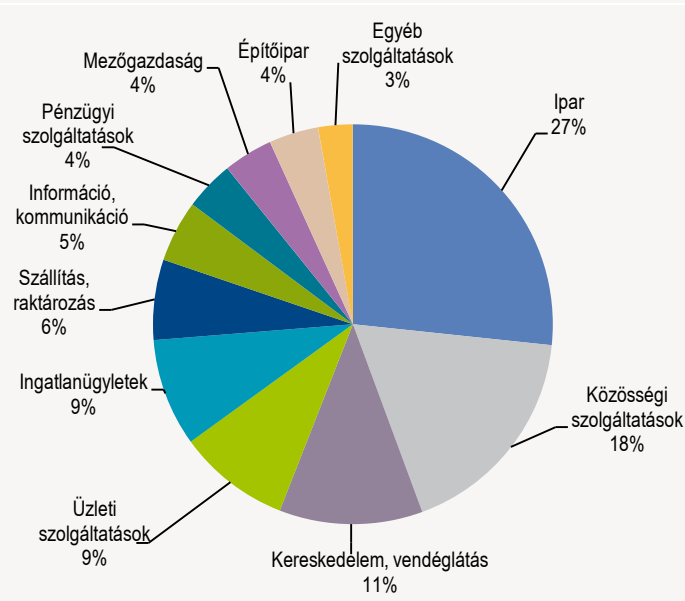

- A **külső kereslet** 2014 első kilenc hónapjában visszafogta a GDP bővülését. Az export volumene 8,5, az importé 10%-kal emelkedett. A külkereskedelmi döntő részét adó áruforgalomban a kivitel volumene 8,9, a behozatalé 11%-kal lett nagyobb. A turizmust is magában foglaló **szolgáltatás-külkereskedelmi** exportja 7,0, importja 4,4%-kal bővült.

- Hazánkat magas szintű gazdasági nyitottság jellemzi. Javuló cserearány mellett a nemzetgazdaság **külkereskedelmi** forgalmában 2014 január–szeptemberében – az egy évvel korábbihoz képest 29 milliárd forint romlás mellett – 1785 milliárd forint **többlet** keletkezett, ami a GDP 7,7%-át jelenti. (A gazdasági nyitottság 0,6 százalékponttal mérséklődött a 2013. I–III. negyedévihez képest.)
- A **termelési oldalon** a nemzetgazdasági ágak többségében emelkedett a teljesítmény. A **bruttó hozzáadott érték**² 2014 I–III. negyedévében 3,7, ezen belül az **ártermelő ágazatok** (mezőgazdaság, ipar, építőipar) együttes hozzáadott értéke 7,2%-kal bővült az egy évvel korábbi szinthez képest.
- 2014 első kilenc hónapjában a **mezőgazdaság** teljesítménye – az egy évvel ezelőtti magas bázist követően – 7,7%-kal növekedett az előző év azonos időszakához képest.
- Az **ipar** hozzáadott értéke 2014 január–szeptemberében 5,7, ezen belül a – nemzetgazdasági bővülés egyik húzóerejének számító – **feldolgozóipar** 7,4%-kal nőtt, az energiaiparé viszont csökkent. A feldolgozóiparon belül a közúti jármű-gyártás és a hozzá kapcsolódó beszállítói ágazatok teljesítménye jelentősen bővült.
- Az építőipar hozzáadott értéke 2013 II. negyedéve óta dinamikusabban növekszik: 2014 I–III. negyedévében a teljesítmény 18%-kal emelkedett; ezt az infrastrukturális beruházások mellett a kedvező időjárás is segítette.

A bruttó hozzáadott érték megoszlása a nemzetgazdasági ágak szerint, 2014. I–III. negyedév

4. ábra

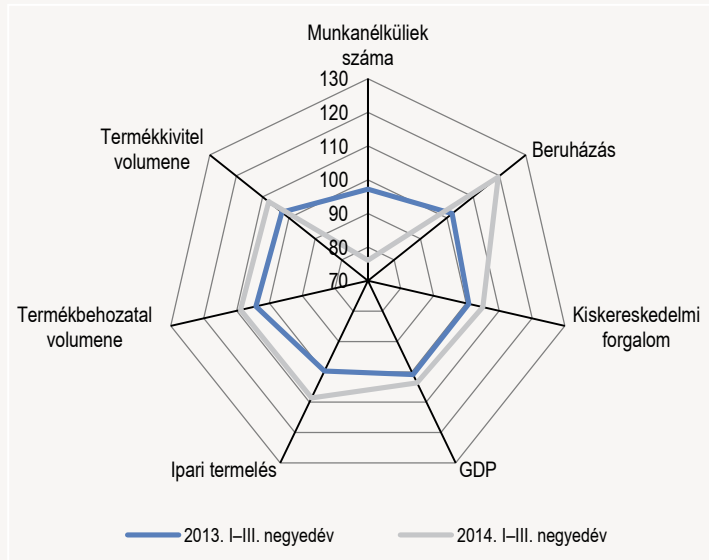
- A bruttó hozzáadott érték közel kétharmadát előállító **szolgáltatószerző** hozzáadott értéke 2014 I–III. negyedévében 1,9%-kal meghaladta az egy évvel korábbit, ezen belül a szolgáltató ágazatok többsége is emelkedett. A legnagyobb mértékű növekedés (6,0%) – a tudományos kutatás és fejlesztés jelentős bővülése miatt – az üzleti szolgáltatások területén következett be.
- Az információtechnológiai szolgáltatások emelkedése következtében az **információ, kommunikáció** nemzetgazdasági ág hozzáadott értéke 3,0%-kal nőtt. Az ipari termelés növekedésével összhangban a **szállítás, raktározás** területén a teljesítmény 3,0%-kal lett nagyobb. Ezen kívül még emelkedett a **művészet, szórakoztatás, egyéb szolgáltatás** (3,3%) nemzetgazdasági ág, valamint a **kereskedelmi szálláshely-szolgáltatás és vendéglátás** ágazatcsoport (3,2%) teljesítménye. A **közösségi szolgáltatások** (közigazgatás, oktatás, egészségügyi, szociális ellátás) hozzáadott értéke stagnált.

² A bruttó hozzáadott érték nem tartalmazza a termékadók és -támogatások egyenlegét, szemben a bruttó hazai termékkel.

- 2014 január–szeptemberében két szolgáltató nemzetgazdasági ágban mérséklődött a hozzáadott érték volumene: az **ingatlanügyletek** nemzetgazdasági ág teljesítménye 0,3, a **pénzügyi szolgáltatásoké** 0,8%-kal elmaradt az egy évvel korábbi szinttől. Utóbbi esetben – Növekedési Hitelprogram hatása ellenére – a közel öt éve tartó csökkenő tendencia folytatódott, a kedvezőtlen hitelpiaci folyamatok miatt.

5. ábra

Fontosabb gazdasági jelzőszámok adott év I–III. negyedévében
(az előző év azonos időszaka = 100%)

- A rendelkezésre álló legfrissebb adatok szerint a **külkereskedelmi termékgazdaságban 2014 októberében** – az első becslés szerint – a kivitel euróértéke 2,1%-kal csökkent, a behozatalé 2,3%-kal növekedett az előző év azonos hónapjához képest. A külkereskedelmi mérleg az év tizedik hónapjában 374 millió euró aktívumot ért el, az egyenleg 322 millió euróval romlott az egy évvel korábbi értékhez képest. A **január–októberi** időszakban az export euróértéke 3,6, az importé 4,2%-kal növekedett. A tizhavi külkereskedelmi mérleg 5357 millió eurós többletet mutat, 217 millió euróval kevesebbet, mint az előző év azonos időszakában.
- A külkereskedelmi forgalom **forintárszintje január–szeptemberben** az exportban 0,7%-kal nőtt, az importban 0,1%-kal csökkent, a cserearány 0,8%-kal javult. Nemzeti valutánk egy év alatt a főbb devizákhoz képest 3,6%-kal gyengült, ezen belül az euróhoz mérten 4,1, a dollárhoz viszonyítva 1,1%-kal.
- **2014. január–novemberben az államháztartás központi alrendszerének** pénzforgalmi szemléletű, konszolidált hiánya – a Nemzetgazdasági Minisztérium előzetes adatai alapján – 714 milliárd forint volt, 163 milliárd forinttal kevesebb, mint 2013 azonos időszakában. A központi költségvetés egyenlege 59 milliárd forinttal javult, a január–novemberi deficit 938 milliárd forintot tett ki. Az alrendszerek közül a legnagyobb mértékű egyenlegváltozás (147 milliárd forintos javulás) a társadalombiztosítási alapok vonatkozásában következett be, amelynek többlete 198 milliárd forint volt az év első tizenegy hónapjában. Az elkülönített állami pénzalapok egyenlege ugyanakkor romlott, a 26 milliárd forintot kitevő többlet 43 milliárd forintra maradt el az egy évvel korábbitól.

Ágazati teljesítmények

- 2014-ben a magyar **mezőgazdaság** kibocsátási értéke – az első becslés alapján – folyó áron 3,6%-kal nőtt. A termelés volumene 9,2%-kal emelkedett, az árak 4,9%-os csökkenése mellett. A **bruttó hozzáadott érték** előző évi áron 21, folyó áron 11%-kal bővült. A mezőgazdaság **munkaerő-felhasználása** 2013-hoz képest nem változott. A termelési tényezők jövedelme 11%-kal, a vállalkozói jövedelem 13%-kal

- magasabb volt a 2013. évinél, így a termelési tényezők **munkaerő-egységre jutó reáljövedelme** 9%-kal emelkedett.
- A **növénytermesztés** kibocsátásának volumene 12%-kal magasabb lett. A kibocsátás szerkezetében meghatározó gabonafélék természetesen volumene ötödével, a kukoricáé harmadával volt nagyobb az előző évinél.
- Az **állattenyésztés** termelési volumene 5,3%-kal emelkedett, ezen belül az élő állatoké 6,2, az állati termékeké 3,4%-kal nőtt. A bővülés főként az emelkedő sertés-, baromfi-, és tejkiadásokkal függ össze.
- **2014 októberében a mezőgazdasági termelők árak** 5,7%-kal mérséklődtek 2013 októberéhez viszonyítva, ez a növényi termékek árának 6,1, valamint az élő állatok és állati termékek árának 5,2%-os csökkenéséből adódott.
- A növénytermesztésen belül legnagyobb súlyú **gabonafélék** ára 7,3%-kal mérséklődött. A búza ára 7,6%-kal emelkedett, a kukoricáé azonban 11,2%-kal visszaesett. A növényi termékek közül a friss zöldségek októberi ára magasabb volt az előző év azonos hónapjában mértnél.
- A **vágómarha** és a **vágósertés** árcsökkenése hasonló mértékű volt (11,8 és 11,1%), a **vágóbaromfié** 3,5%-os. A tojás ára 5,2%-kal emelkedett.
- A mezőgazdasági termelők árak **2014 első tíz hónapjában** összességében 6,0%-kal csökkentek az előző év azonos időszakához viszonyítva. A növényi termékek árai 9,4, az élő állatok és állati termékeké 0,4%-kal lett alacsonyabb.
- **Oktoberben az ipari termelés volumene** 1,7%-kal emelkedett az előző év azonos időszakához képest. A termelés bővülésének lassulása elsősorban a járműgyártás, illetve az ahhoz kapcsolódó beszállítói ágazatok növekedési ütemének fékeződésével, valamint az élelmiszeripar kibocsátásának csökkenésével függött össze. Az **exportértékesítés** volumene 0,4%-kal emelkedett, a **belföldi értékesítés** – hat havi növekedést követően – októberben 2,4%-kal alacsonyabb volt, mint egy évvel korábban.
- **Január–októberben** az ipari termelés volumene 7,8%-kal emelkedett 2013 azonos időszakához képest. Az ipari értékesítés volumene 6,3%-kal nőtt, ezen belül az exportértékesítések 9,9, a belföldi értékesítések 1,0%-kal haladták meg az egy évvel korábbit.
- Az ipar **nemzetgazdasági ágai** közül a feldolgozóipar termelési volumene az első tíz hónapban 8,9%-kal emelkedett az egy évvel korábbihoz képest. A kis súlyú bányászat kibocsátása gyakorlatilag az előző év szintjén maradt, az energiaszektore (villamosenergia-, gáz-, gőzellátás, légkondicionálás) ugyanakkor 6,9%-kal csökkent.
- Az első tíz hónapban minden **feldolgozóipari** alágban nőtt a kibocsátás. A termelés közel háromtizedét adó járműgyártás volumene 21,4%-kal emelkedett az egy évvel korábbihoz képest. A termelés több mint tizedét adó, jellemzően belföldre termelő élelmiszeripar kibocsátása január–októberben 5,2, a szintén jelentős súlyú, elsősorban külső piacokra értékesítő számítógép, elektronikai optikai termék gyártásának volumene 1,0%-kal emelkedett. A legkisebb alág, a textil- és bőripar kibocsátása az első tíz hónapban 16,3%-kal nőtt az egy évvel korábbihoz képest.
- Az iparban alkalmazásban állók **létszáma** – a legalább 5 főt foglalkoztató ipari vállalkozásoknál – az első tíz hónapban 2,3, az **egy alkalmazásban állóra jutó termelés volumene** pedig 5,5%-kal nőtt. A termelékenység a feldolgozóiparban továbbra is az ipari átlagot meghaladóan, 6,4%-kal emelkedett.
- Az **új rendelések** volumene októberben – a megfigyelt feldolgozóipari ágazatok körében – 2,3%-kal emelkedett 2013 októberéhez viszonyítva. Az új belföldi rendelések volumene 1,3%-kal csökkent, az új exportrendeléseké pedig 2,9%-kal emelkedett. Az október végi összes rendelésállomány 15,5%-kal meghaladta az egy évvel korábbit.
- Az **ipari termelők árak** októberben 0,7%-kal magasabbak, az **első tíz hónapban** 0,5%-kal alacsonyabbak voltak, mint az előző év azonos időszakában. Az első tíz hónap átlagában a két értékesítési irányban az árak ellentétesen alakultak: a hazai értékesítés árai csökkentek, míg a

külpiazi értékesítés árai emelkedtek. A **belföldi értékesítési árak** októberben 1,7, az első tíz hónapban átlagosan 2,2%-kal csökkentek. 2014 első tíz hónapjában a feldolgozóipar árai 0,8%-kal emelkedtek, az energiaszektoré – a kormányzati intézkedések következtében – 7,3%-kal visszaestek. Az **exportértékesítés árai** októberben 2,1, január-októberben 0,5%-kal növekedtek 2013 azonos időszakához képest.

- Az **építőipari termelés** volumene októberben – mind a kiigazítatlan, mind a munkanappal kiigazított adatok szerint – 15,8%-kal nőtt az egy évvel korábbihoz képest. Az építményfőcsoportok közül az épületek építése 6,5%-kal csökkent, az egyéb építményeké 35,2%-kal emelkedett. Az egyéb építmények jelentős növekedése a korábbi hónapokhoz hasonlóan az ország több területén folyó útépítési- és vasút-felújítási munkákkal, valamint közműfejlesztésekkel függött össze.
- **Január-októberben** az építőipar bruttó kibocsátása 17,8%-kal nőtt az egy évvel korábbihoz képest. Az első tíz hónapban az épületek építése 7,1, az egyéb építményeké 29,1%-kal emelkedett.
- Az **új szerződés-kötések** volumene hatodik hónapja marad el az egy évvel korábbitól, **októberben** 26,7%-kal alacsonyabb volt annál. Mindkét építményfőcsoportban csökkent az új szerződés-kötések volumene: az épületek építésére 5,4, az egyéb építményekre 34,1%-kal kisebb volumenű új szerződést kötöttek, mint egy évvel korábban. **Január-októberben** összességében 9,3%-kal kevesebb új szerződést kötöttek, mint egy évvel korábban.
- Az elmúlt hónapokban a csökkenő új szerződések ellenére az építőipari vállalkozások **október végi szerződésállományának** volumene 10,4%-kal meghaladta az egy évvel korábbit. Az épületek építésére vonatkozó szerződéseké 10,9%-kal csökkent, az egyéb építményeké 16,8%-kal bővült a 2013. október végéhez viszonyítva.
- A **kiskereskedelmi forgalom** volumene – az előzetes adatok alapján – **2014 októberében** 5,2, az **első tíz hónapban** 5,1%-kal nőtt az előző év azonos időszakához képest. (A naptráthatástól megtisztított adatok ugyanilyen mértékű bővülést jeleznek.)
- Január-októberben az **élelmiszer- és élelmiszer jellegű vegyes üzletek** forgalma 5,2, a **nem élelmiszertermékeket forgalmazó kiskereskedelmi egységeké** 5,1, az **üzemanyag-kiskereskedelemé** 5,1%-kal haladta meg az egy évvel korábbi szintet.
- A **kereskedelmi szálláshelyeken** a vendégek száma 6,9, a vendégéjszakáké 5,0%-kal emelkedett 2014 első tíz hónapjában. Továbbra is a belföldiforgalom-bővülés volt a dinamikusabb: a külföldi vendégek 1,8, a belföldiek 8,6%-kal több vendégéjszakát tölthetnek el a vizsgált időszakban. A vendégforgalom emelkedése a szálláshelyek bruttó árbevételét is emelte: folyó áron összesen 9,9%-os növekedést könyveltek el, amihez a szobaárak átlagosan 6,5%-os emelkedése is hozzájárult. (Az ágazat árszintje eközben 2,6%-kal emelkedett.) 2014 január-októberében 14,2 milliárd forint, az egy évvel korábbinál folyó áron 7,8%-kal több származott a Széchenyi Pihenőkártyával történő fizetésekből. Ez a kereskedelmi szálláshelyek bruttó belföldi szállásdíjbevételeinek 26%-át adta.
- A **vendéglátóhelyek** eladási forgalmának volumene 6,0%-kal nőtt az előző év azonos időszakához képest, értéke 2014. január-októberben összesen 684 milliárd forintot tett ki.
- 2014 első háromnegyed évében 35 millió **külföldi látogató** 86 millió napot töltött Magyarországon. A látogatók száma 3,9, tartózkodási idejük 7,0%-kal nőtt. Egy napra 0,9, több napra 13%-kal érkeztek többen, mint 2013 azonos időszakában. Az összes tartózkodási idő növekedése lényegében a több napra érkezők számának növekedéséhez köthető, az általuk tett utazások – az előző év azonos időszakához mérten – valamivel rövidebbek lettek. A külföldiek 1111 milliárd forintot költöttek el hazánkban az év első kilenc hónapjában, 13%-kal többet, mint 2013 január-szeptemberében, vagyis az egy utazó egy itt töltött napjára jutó kiadás is emelkedett. Külföldre 12,4 millió alkalommal utaztak Magyarországról a vizsgált időszakban, és összesen 38 millió

napot töltöttek az országon kívül. A **külföldre látogató magyarok** száma 1,7, az utazással töltött idő 4,9%-kal nőtt. A bővülés a többnapos látogatók számának 11%-os növekedésének köszönhető, miközben az egy napra utazók száma 2,5%-kal csökkent. A több napra látogatók esetén az utazással töltött idő növekedése a látogatószám-bővülés alatt maradt, de így is jelentős, 7,1%-os volt. A külföldre látogatók költsége folyó áron 12%-kal emelkedett, és összesen 452 milliárd forintot tett ki. Az **utaforgalmi szolgáltatások egyenlege** 659 milliárd forint aktívumot mutatott, 82 milliárd forinttal haladta meg a 2013 első háromnegyed évében mértet.

- **2014 I–III. negyedévben** a nemzetgazdaság árutonna-kilométerben kifejezett **áruszállítási teljesítménye** 5,1%-kal nagyobb volt az egy évvel korábbinál. A növekedés a szállított tömeg 12%-os emelkedésével magyarázható, ezzel párhuzamosan az átlagos szállítási távolság rövidebbé vált. A teljesítményből 69%-os aránnyal részesedő közúti áruszállítási teljesítménye 4,8%-kal növekedett, meghatározóan a belföldi szállítások tömegében tapasztalt 18%-os emelkedéssel összefüggésben. A vasúti szállítás teljesítménye a szállítási ágazatok közül a legnagyobb mértékben bővült (7,1%), a növekedés a belföldi viszonylatban 44%-os volt.
- A **helyközi személyszállítás január-szeptemberi** utaskilométer-teljesítménye 6,6%-kal magasabb volt az egy évvel korábbinál. A teljesítmény növekedésében a meghatározóbb tényezőt az átlagos utazási távolság hosszabbá válása jelentette, az utasok száma ugyanis mindössze 0,7%-kal emelkedett. Az utazási távolság változása alapvetően azzal függött össze, hogy a légi közlekedés részaránya 4 százalékponttal (18%-ra) emelkedett, miután a teljesítménye a szállítási módok közül a legnagyobb mértékben, 40%-kal nőtt. A teljesítményből 51%-os aránnyal részesedő autóbuzos közlekedés 2,6%-kal nőtt, a vasúti közlekedés ezzel szemben 0,7%-kal mérséklődött. A **Budapest Liszt Ferenc Nemzetközi Repülőtér** I–III. negyedévi **utaforgalma** 6,9 millió fő volt, 7,2%-kal több³ az egy évvel korábbinál.
- A **helyi személyszállításban** 1,6 milliárd utazást regisztráltunk az I–III. negyedévben, ami 4,9%-os növekedés a 2013. január-szeptemberihez képest. Az emelkedés nagyrészt a metró és a földalatti forgalmának alakulásával magyarázható, ami – a 4-es metró március 28-ai megnyitásával összefüggésben – 22%-kal nőtt. (Az április-szeptemberi időszakban 29%-os volt a növekedés az előző év azonos időszakához viszonyítva.) Ezzel egyidejűleg a villamoson utazók száma az I–III. negyedévben Budapesten és az ország egészét tekintve egyaránt 4,5%-kal mérséklődött. Az utazások 54%-a autóbuzszokon valósult meg, az autóbuzszon utazók száma 4,2%-kal bővült.
- **2014 I–III. negyedévben** 120 ezer **személygépkocsit helyeztek első alkalommal forgalomba** az országban, 32%-kal többet az egy évvel korábbihoz képest. Az első kilenc havi forgalomba helyezések száma 2009 óta az idén volt a legmagasabb, de még így is 14%-kal elmaradt a 2008. január-szeptemberitől. (A mélypontot a 2010. év jelentette.) A 2013. I–III. negyedévhez képest bekövetkezett növekedés meghatározóan a használt – két évnél idősebb – személygépkocsik forgalomba helyezésének emelkedésével magyarázható (43%), aminél az új személygépkocsik forgalma kisebb mértékben nőtt (19%-kal). Az év első kilenc hónapjában forgalomba helyezett személygépkocsik 56%-a használt volt, ami 5 százalékponttal magasabb arány az egy évvel korábbihoz képest. (2008. I–III. negyedévben a forgalomba helyezett személygépkocsik 12%-a volt használt.)

Társadalmi és jövedelmi folyamatok

- **2014. augusztus-októberben** – a 2011. évi népszámlálás adatain alapuló súlysúlyszámokkal számolva⁴ – a munkaerő-piaci folyamatokat a foglalkoztatás emelkedése és a munkanélküliség csökkenése jellemezte az egy évvel korábbihoz viszonyítva. A **foglalkoztatottak száma** – a

³ A repülőtér utaforgalma a külföldi légitársaságok forgalmát is magában foglalja, míg a teljesítmény kizárólag a magyar légi szállítók forgalmára vonatkozik.

⁴ A munkaerő-felmérés adatainak teljeskörűsítése a 2011. évi népszámlálási adatokon alapul, erről részletes információk a [KSH honlap hírei](http://www.ksh.hu/honlap/hirei) között érhetőek el.

15–64 éves népességen belül – 4 millió 120 ezer fő volt, 206 ezerrel (5,3%-kal) meghaladva a 2013. augusztus–októberit, ezalatt a **foglalkoztatási arány** 3,7 százalékponttal 62,7%-ra emelkedett. A foglalkoztatás bővülése a férfiak körében valamelyest nagyobb mértékű volt, körükben a foglalkoztatási arány (4,2 százalékponttal) 69,1, a nőknél (3,2 százalékponttal) 56,4%-ra nőtt. A munkaerőpiacon kis számban jelenlévő fiatalok (15–24 évesek) foglalkoztatási aránya 24,4, a legjobb munkavállalási korú, 25–54 éveseké 80,1, az idősebb, 55–64 éveseké pedig 42,5%-ra bővült.

- **A munkanélküliek száma** – 2014. augusztus–októberben a 15–64 éves népesség körében – az egy évvel korábbihoz képest 109 ezerrel (26%-kal) 316 ezer főre csökkent, a **munkanélküliségi ráta** 7,1%-os értéke pedig 2,7 százalékponttal lett alacsonyabb. (Legutóbb, 2007. május–július időszakában volt a mostanival megegyező szintű munkanélküliségi ráta.) Nemek szerinti bontásban a férfiak munkanélküliségi mutatói erőteljesebben mérséklődtek. Körükben a munkanélküliségi ráta (2,9 százalékponttal) 6,8, a nőké (2,4 százalékponttal) 7,5%-ra esett vissza. Mindhárom fő korcsoportot a munkanélküliségi ráta csökkenése jellemezte: a 15–24 éves fiataloké 19,8, a 25–54 éveseké 6,1, az 55–64 éveseké pedig 6,2%-ra mérséklődött. A munkanélküliek közel fele – az előző év azonos időszakához képest csökkenő arányban – **tartósan**, azaz legalább egy éve munkanélküli, a **munkakeresés átlagos időtartama** egy év alatt 19,3-ről 19,0 hónapra csökkent.⁵
- **2014 I–III. negyedévében a keresetek reálértéke**⁶ nemzetgazdasági szinten 3,8%-kal magasabb volt az egy évvel korábbinál. A családi adókedvezmény rendszerének 2014. évi változása következtében a kedvezmény a személyi jövedelemadó mellett a munkavállalói nyugdíj és egészségbiztosítási járulék terhére is érvényesíthető, érdemi hatása pedig a legalább 3 gyermeket nevelő keresőknél volt. Esetükben 15%-os reálbér-növekedés következett be, miközben havi nettó 200 ezer forintos keresetük 50 ezer forinttal haladta meg a gyermektelenekét. (Egy évvel korábban ez a különbség nem érte el a 29 ezer forintot.)
- **A fogyasztói árak novemberben** 0,7%-kal voltak alacsonyabbak, mint egy évvel korábban. Az infláció fokozatos lassulása, majd megszűnése elsősorban a rezsicsökkentéssel magyarázható, bár – a szeszes italok, dohányárak, valamint a szolgáltatások kivételével – minden főcsoportban kisebb-nagyobb mértékben csökkentek az árak. Összességében **2014 január–novemberében** a fogyasztói árak 0,2%-kal mérséklődtek az előző év azonos időszakához képest.

1. tábla

A családi kedvezmény figyelembevételével számított nettó és reálkereset alakulása, 2014. I–III. negyedév

Eltartott gyermekek száma	Nettó kereset		Reál-kereset változása 2013. I–III. negyedévéhez viszonyítva, %	A lét-szám megoszlása, %
	forint/fő/hó			
Nincs eltartott gyermek	149 869	3,2	3,3	48,5
1 gyermek	158 197	2,5	2,6	25,5
2 gyermek	175 089	2,4	2,5	20,0
3 vagy annál több gyermek	200 044	14,9	15,0	6,0
Nemzetgazdaság összesen	160 037	3,7	3,8	100,0

- Január–novemberben **a javak főbb csoportjai közül** a legnagyobb mértékben a háztartási energia ára esett vissza (12%), ezen belül a vezetékes gázért 16, az elektromos energiáért 13, a távfűtésért pedig 11%-kal kellett kevesebbet fizetni 2013 azonos időszakához képest. A ruházkodási cikkek 0,7, a tartós fogyasztási cikkek pedig 0,5%-kal lettek olcsóbbak. Az előző évi drágulást követően az élelmiszerárak 0,3%-kal mérséklődtek egy év alatt. Ezen belül a tej és a sajt 7% körüli mértékben, a házon kívüli étkezés pedig 2,7%-kal drágult, miközben a cukor 16, a liszt 15, az étolaj, valamint a burgonya 12, a tojás pedig 4,1%-kal került kevesebbe. Az egyéb cikkek, üzemanyagok 0,2%-kal lettek olcsóbbak, ezen belül a járműüzemanyagokért 1,4%-kal kellett kevesebbet fizetni. Elsősorban a dohányárak kiskereskedelmi árrésének emelése miatt a legnagyobb mértékben a szeszes italok, dohányárak ára emelkedett (6,6%) az előző év azonos időszakához képest, ezen belül a dohányárak 16%-kal drágultak. A szolgáltatások fogyasztói ára 1,9%-kal nőtt, ezen belül a közlekedési szolgáltatások ára 1,9, a pénzügyi szolgáltatásoké 8,7%-kal nőtt, miközben a lakbér, lakásszolgáltatás díja 3,8%-kal csökkent.
- 2014. január–novemberben a **nyugdíjasok árindexe** 0,6%-kal maradt el az előző év azonos időszakától.

⁵ A 15–74 éves népességen belül.

⁶ A személyi jövedelemadó-rendszer 2011. évi változása és elsősorban a családi adókedvezmény bevezetése miatt új számítási módszer alkalmazása vált szükségessé. A mikroszimulációs modellen alapuló módszertani fejlesztés lehetővé tette a nettó és a reálkeresetek alakulásának gyermekszám szerinti becslését, figyelembe véve a családi adókedvezmény hatását is.

1. tábla

Összefoglaló adatok

(indexek az előző év azonos időszakának százalékában)

1.) 2014. január–október

Megnevezés	2013	2014.		
		január–szeptember	október	január–október
Ipari indexek				
termelés	101,1	108,6	101,7	107,8
értékesítés belföldre	97,8	101,5	97,6	101,0
értékesítés exportra	104,4	111,1	100,4	109,9
létszám	100,5	102,2	103,0	102,3
termelékenység	100,5	106,4	99,0	105,5
Építőipari termelés indexe	108,5	118,1	115,8	117,8
Mezőgazdasági értékesítés indexe	106,9	111,8	98,3	109,3
Kiskereskedelmi forgalom indexe	101,8	105,0	105,2 ⁺	105,1 ⁺
Behozatali értéke, millió euró	74 739	57 927 ^R	7139	65 066
értékindexe	102,0	104,5 ^R	102,3	104,2
Kivitel értéke, millió euró	81 294	62 911 ^R	7512	70 423
értékindexe	101,7	104,3 ^R	97,9	103,6
Árindexek				
ipari termelői árak	100,7	99,3	100,7	99,5
ipari belföldi értékesítési árak	99,5	97,8	98,3	97,8
mezőgazdasági termelői árak	92,2	92,6	94,3	94,0
behozatali forintárak	99,4	99,9
kiviteli forintárak	100,0	100,7
Alkalmazásban állók létszáma, ezer fő	2 700	2 814
index	101,0	105,0
Munkanélküliségi ráta ^{a)} , %	10,2 ^R	7,1 ^{b)}
Bruttó átlagkereset, ezer forint	230,7	234,0
nominális index	103,4	102,9
Nettó átlagkereset, ezer forint	151,1	153,3
nominális index	104,9	102,9

a) A 15–64 éves népességen belül.

b) 2014. augusztus–október.

^R Revideált adat.⁺ Előzetes adat.**2.) 2014. január–november**

Megnevezés	2013	2014.		
		január–október	november	január–november
Fogyasztóiár-index	101,7	99,9	99,3	99,8
Az államháztartás központi alrendszerének egyenlege, milliárd forint	-933	-810	96	-714
Ebből:				
központi költségvetés	-985	-1 027	89	-938
társadalombiztosítási alapok	1	185	14	198

További információk, adatok
(linkek):

[Táblák](#)
www.ksh.hu

Elérhetőségek:

kommunikacio@ksh.hu
[Információs szolgálat](#)
Telefon: (+36-1) 345-6789

© KÖZPONTI STATISZTIKAI HIVATAL, 2014

A kiadvány kialakítása egyedi, annak tördelési, grafikai, elrendezési és megjelenési megoldásai a KSH tulajdonát képezik. Ezek átvétele, alkalmazása esetén a KSH engedélyét kell kérni.

Másodlagos publikálás csak a forrás megjelölésével történhet!